

# **SCHAKELN NAAR DE TOEKOMST**

Coalitieakkoord PvdA/CDA/Lokaal Belang

gemeente Brummen

2014 – 2018

# Schakelen naar de toekomst

## Inleiding

De gemeente Brummen staat voor een spannende bestuursperiode. De komende jaren wordt een groot aantal taken op het gebied van zorg, jeugdzorg en arbeidsparticipatie overgedragen van rijk en provincie naar gemeenten. Dat vraagt om veel aandacht voor individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheden, maar ook voor de risico's die bij een dergelijke ingrijpende operatie horen.

De verantwoordelijkheden op het gebied van zorg en (arbeids)participatie zullen drastisch veranderen. De drie coalitiepartijen, en eigenlijk alle raadsfracties, zijn het erover eens dat er geen mens aan z'n lot mag worden overgelaten. Dat vraagt om een nieuwe praktijk die alleen kan slagen als de burgers en de overheid als partners optreden. Op het gebied van duurzaamheid en in het verenigingsleven is het particulier initiatief al leidend. Ook in de zorg zullen vormen van particulier initiatief gestimuleerd worden. Tegelijkertijd moeten we constateren dat veel voorzieningen in het sociale domein, in de jeugdzorg bijvoorbeeld, een deskundigheid vragen die niet aan het particuliere initiatief kan worden overgelaten en die Brummen niet zelfstandig kan leveren. Daarvoor is samenwerking met anderen nodig.

Ook in ruimtelijke zin staat onze gemeente voor grote opgaven. Het raakt het hart van Brummen en Eerbeek. Zo zorgt het verschil in belangen voor vertraging in de ontwikkeling van het centrum van Eerbeek. Het belang van de papierindustrie - en van de ermee verbonden werkgelegenheid – die vraagt om mogelijkheden tot expansie, is nog niet in overeenstemming gebracht met dat van de woningbouw. Inmiddels zitten alle betrokkenen aan tafel om weer beweging in het centrumplan te krijgen. De drie coalitiepartijen geven het centrumplan de hoogste prioriteit in hun beleid.

Hoewel ons land economisch aan het herstellen is, moeten wij als gemeente toch onder een krap financieel regiem voort. Bezuinigingen zullen nodig zijn. Dit vraagt terughoudendheid aan de uitgavenkant en efficiency in de uitvoering. Verdergaande samenwerking met andere gemeenten lijkt in de komende periode een absolute voorwaarde.

We hebben in onze voorstellen elementen uit de toekomstvisie 'Innoveren met oude waarden' overgenomen die we willen omzetten in beleid. Wij zullen deze inhoud bij de verschillende beleidsterreinen in bespreking brengen en uitwerken in concrete besluiten en uitvoeringsplannen. Dat geldt met name op het gebied van duurzaamheid waar nieuwe initiatieven tot verdere ontwikkeling moeten komen. Wij willen in de komende vier jaar een belangrijke etappe afleggen in de marsroute naar een energie neutrale gemeente in 2030.

De drie coalitiepartijen hebben het voornemen om het traject 'Van partij naar partner' voort te zetten. Ook wij willen werken aan een kanteling van de organisatie en tot een nieuwe verhouding komen tot de lokale samenleving. Wij zien inwoners, bedrijven en gemeente gezamenlijk aan de slag.

Het coalitieakkoord is geschreven vanuit het idee dat het college de vele opgaven die we voor de komende jaren voorzien bundelen in drie programmakolommen, te weten:

- Leefomgeving, industrie , duurzaamheid en educatie
- Zorg, organisatieontwikkeling, samenwerking, dienstverlening en financiën
- Economie, verkeer, beheer openbare ruimte en sociale samenhang

We sluiten het akkoord af met een hoofdstuk over de rol van de burgemeester.

In de hierna volgende hoofdstukken worden alle portefeuilleonderdelen binnen deze programma's beschreven. Overigens heeft het coalitieakkoord niet de pretentie volledig te zijn.

Het wil wel een duidelijke bestuurlijke richting aangeven.

Tot slot willen we nadrukkelijk uitspreken dat we in de komende periode een open bestuursstijl willen hanteren. Een stijl, die alle partijen in de raad en in de samenleving uitnodigt tot meedenken en meedoen. Gewoon, als partners die in gezamenlijkheid verantwoordelijkheden wil delen.

# 1      Programma Leefomgeving, industrie, duurzaamheid en educatie

*Het beleidsthema van dit programma omvat de ruimtelijke kanten van beleid. Daarbij gaat het niet alleen om de kwaliteit van de inrichting als zodanig maar ook om gerelateerde aspecten als ruimte voor de industrie, duurzaamheid en milieu. Ook huisvesting maakt onderdeel uit van ruimtelijk begrip. In traditionele volkshuisvestelijke zin, maar ook in samenhang met maatschappelijke activiteiten en onderwijs.*

## Kernen

Het centrumplan Eerbeek en de ontwikkeling van het centrum van Brummen, zijn voor ons kernpunten van ruimtelijk beleid. In Eerbeek willen we voortvarend, transparant en in volle samenwerking met industrie, ondernemers, marktpartijen en provincie tot de meest optimale invulling van het centrumplan komen. Wij willen een resultaat dat aan alle betrokkenen voldoende ruimte voor ontwikkeling laat, waarbij de belangen van de industrie en werkgelegenheid zwaar zullen wegen. Waar nodig werken we in deelplannen. Dat vraagt een investering in energie, tijd en vooral bestuurlijke focus.

We willen de voorbereidingen en de uitkomsten, waaronder het uitgezette stappenplan dat met provincie en industrie is ontwikkeld, zorgvuldig wegen en op basis van de resultaten, inzichten en kansen samen met betrokken partijen zo nodig tot nieuwe afspraken komen.

Het vraagt in alle gevallen om een zorgvuldig proces waarbij het vinden van draagvlak wellicht het belangrijkste criterium is voor succes.

In het centrumgebied van de kern Brummen hebben zich in de afgelopen periode weinig ontwikkelingen voorgedaan. Als nog langer wordt gewacht, ligt verpaupering op de loer. Een grote brand heeft een gat geslagen in de Ambachtstraat, maar ook de inrichting van de omgeving van het Van Limburg Stirumplein is hoogst actueel. In de komende periode willen we nieuwe dynamiek brengen in dit deel van de kern Brummen. Dat vraagt initiatief van inwoners, van betrokken partijen, maar ook van de gemeente Brummen. Inzet van gemeentegrond kan daarbij wellicht een katalysator zijn.

In goed overleg met de provincie, de regio, betrokken marktpartijen en de omgeving zal er intensief gekeken worden naar herontwikkeling van de plangebieden Lombok en Elzenbos.

Volkshuisvesting, zinvolle economische en/of natuurontwikkeling van de beide plangebieden blijven actueel. Ontwikkeling van de kernen is daarbij leidend boven die van de Elzenbos en Lombok.

Uitgangspunt blijft dat woningbouw kansen biedt voor de gemeente. Brummen staat voor een grote opgave vanwege de toenemende vergrijzing. Dat geldt ook voor de ontgroening. Wij willen met goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur een aantrekkelijk vestigingsgebied zijn en blijven voor met name jonge gezinnen. Ook in de kleine kernen.

- Afronding en evaluatie centrumplan Eerbeek. In nauw overleg met inwoners, industrie, ondernemers, marktpartijen en provincie komen tot daadwerkelijke ontwikkeling van het centrum van Eerbeek.
- Impuls voor het centrumgebied van de kern Brummen. Gemeente neemt het voortouw. Zo nodig met inzet van haar ruimtelijke positie.

- Nieuw overleg met de provincie, de regio, betrokken marktpartijen over herontwikkeling van de plangebieden Lombok en Elzenbos.
- Kernen zijn leidend in volkshuisvestelijke opgaven. Kleine kernen gaan niet op slot.
- Aantrekkelijke woonomgeving zijn en blijven voor vestiging van met name jonge gezinnen.
- We houden bij bestemmingsplannen rekening met de eisen van mantelzorg.

## **Buitengebied**

Het buitengebied van onze gemeente vertegenwoordigt een enorme rijkdom. In meerdere betekenissen van het woord. Het staat voor rust en schitterende natuur. Maar ook voor recreatie van inwoners en bezoekers en het is het land waarop agrariërs hun bedrijf hebben gevestigd. Het vraagt niet alleen om goed beheer, maar ook om goed initiatief om alle kwaliteiten duurzaam een plek te geven en zo mogelijk op een hoger plan te brengen. In de dialoog willen we een balans zoeken tussen de belangen. Het vorige college heeft, onder meer met haar landgoederenbeleid, geïnvesteerd in een mooi en toegankelijk buitengebied. Wij willen die lijn voortzetten. Daarbij willen we het Ligt op Groenfonds, het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma 'Schop in de grond' en de impuls voor de landgoederen in samenhang gaan wegen.

- Afstemming ontwikkelingen agrarische bedrijfsvoering, natuurontwikkeling en recreatie.
- Evaluatie Ligt op Groenfonds, het uitvoeringsprogramma 'Schop in de grond' en inzet op landgoederen.
- Natuurontwikkeling blijven stimuleren.

## **Milieu**

Brummen energieneutraal in 2030 mag geen loze kreet zijn. Daar willen we werk van maken, in samenwerking met inwoners, bedrijven en andere overheden. Meer de nadruk leggen op de lokale initiatieven voor een circulaire economie en duurzame energiewinning. Voor wat betreft duurzame energie kunnen verschillende mogelijkheden worden nagegaan. Ook biogasinstallaties en windenergie. Initiatieven als die van Industriewater en EBEM verdienen actieve ondersteuning en beleid. Waar nodig met actieve belangenbehartiging en facilitering. Het gemeentehuis heeft een voorbeeldfunctie. Als gemeente willen we ook bij toekomstige activiteiten die voorbeeldfunctie blijven behouden. Initiatieven op het gebied van duurzame energie en bouw worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

- De gemeente blijft lokale initiatieven op het gebied van duurzame energie onder de aandacht brengen van bestuurders op provinciaal en landelijk niveau.
- De gemeente blijft werk maken van haar voorbeeldfunctie.
- Wij blijven werken aan een duurzame en energie neutrale gemeente door initiatieven op dit gebied, zowel vanuit particulieren als vanuit de industrie en het bedrijfsleven, daadwerkelijk te steunen.
- In 2014 maken we een plan van aanpak voor energieneutraliteit.

## Onderwijs en huisvesting maatschappelijke organisaties

De kwaliteit van het onderwijs is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de betrokken besturen. Hoewel de gemeente op afstand staat, willen wij inhoud geven aan onze medeverantwoordelijkheid. Dat geldt in de eerste plaats de huisvesting. Het vorige college heeft al belangrijke stappen gezet. Maar ook in de samenwerking op het gebied van (jeugd)zorg en opvang wil de gemeente betrokken zijn en een bijdrage leveren.

Voor wat betreft de huisvesting van maatschappelijk organisaties springt natuurlijk de huisvesting van de scholenclusters als eerste in het oog en daarmee ook het vinden van nieuwe bestemmingen voor schoolgebouwen die leeg komen te staan. Maar ook de huisvesting van bibliotheek, SWB en zorgorganisaties als de Beekwal en Tolzicht hebben consequenties voor ruimtelijke kwaliteit van de kernen. Er verdwijnen en ontstaan immers nieuwe vormen van dienstverlening waarbij de ruimtelijke gevolgen nadrukkelijk moeten worden meegewogen. Op het gebied van cultuur, zorg en welzijn komen met de decentralisaties nieuwe vragen op ons af die zich zullen vertalen in een veranderende behoefte aan huisvesting.

- Facilitering en goede afstemming binnen (jeugd)zorg en kinderopvang handhaven.
- Aanbesteding en realisering van de scholenclusters blijft vragen om voldoende bestuurlijke aandacht, mede met het oog op ontwikkeling van de kernen.
- In overleg met bibliotheek en welzijnsorganisatie meedenken over huisvesting en ruimtelijke consequenties.
- Met woningstichtingen, welzijn en zorgorganisaties overleg starten over ouderenzorg en gewenste woonvormen en de ruimtelijke aspecten daarvan.

## **2 Programma Zorg, organisatieontwikkeling, samenwerking, dienstverlening en financiën**

Dit beleidsprogramma omvat de beleidsterreinen zorg, arbeidsparticipatie, organisatie ontwikkeling, samenwerking, dienstverlening en financiën. De focus ligt bij:

- De uitvoering van de decentralisaties binnen het sociale domein van het rijk naar de gemeenten.
- De financiële en organisatorische gevolgen daarvan.
- De vraag op welke wijze de samenwerking met derden en andere gemeenten het beste kan worden ingericht.

Dit alles in de context van een zelfstandige gemeente, een effectieve uitvoering, een sluitende meerjarenbegroting en een klantgerichte dienstverlening.

### **De uitvoering van de decentralisatie in de zorg**

Taken op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en arbeidsparticipatie worden naar gemeenten gedecentraliseerd. Overeenkomst bij deze taken is het bevorderen van de participatie. Wij stimuleren de eigen verantwoordelijkheid en ondersteuning van de eigen kracht van mensen. Niet alle regelgeving en beleidskaders zijn op dit moment al duidelijk maar het is wel helder dat er een kans ligt om de sociale ondersteuning van inwoners in te richten zonder bureaucratische verkokering.

Bij deze verandering (transformatie) staat voorop dat de gemeente zich moet ontwikkelen als regisseur, efficiënte financier en bewaker van de sociale ondersteuning. Deze moet veranderen van aanbod- naar vraaggestuurde ondersteuning (de kanteling).

De uitvoering verloopt langs de volgende lijnen:

- Het organiseren van een netwerk in de zorgketen samen met de zorgverleners en professionals.
- Werken vanuit de kracht van de mens zelf, het sociale netwerk en de inzet van algemene en individuele voorzieningen.
- Zo vroeg mogelijk de vraag naar zorg signaleren, door zo dicht mogelijk bij de mensen wijkgericht te werken.
- De zogenaamde 'keukentafelgesprekken' worden gevoerd door professionele krachten op het gebied van zorg en ondersteuning en moeten leiden tot maatwerk.

Langs deze lijnen zijn inmiddels integrale beleidskaders voor de decentralisaties vastgesteld. Hieraan zal snel uitvoering worden gegeven. De tijd is kort en de prioriteit hoog. Bij ongewijzigd (rijks)beleid is de gemeente op 1 januari 2015 aangewezen om de continuïteit van zorg te waarborgen.

Wijkteams brengen het sociale netwerk van cliënten in beeld en bieden waar nodig versterking. Vrijwilligersorganisaties worden betrokken bij een gebiedsgerichte aanpak voor de bevordering van leefbaarheid in wijken, buurten en dorpskernen.

Aan de 'keukentafel' worden professionals ingezet. Zij beoordelen voor elke cliënt individueel welke hulp, zorg en verzorging nodig is. En ze 'adresseren' de nodige inzet van de zorg en ondersteuning:

wie kan waar en wanneer worden ingezet, de burens, de familie, de zorgverlener, de huisarts of specialist?

De organisatie van de wijkteams wordt nader uitgewerkt. Vaststaat dat deze teams onafhankelijk van zorginstanties en gemeente werken met een stevig mandaat. Wel onder verantwoordelijkheid van de gemeente maar zonder ambtelijke status of structuur.

Bij de uitwerking van de beleidskaders wordt rekening gehouden met volgende uitgangspunten.

Samen met instellingen en inwoners:

- Op bestuurlijk niveau vindt overleg en afstemming plaats met partners in de keten. Uitgangspunten komen gezamenlijk tot stand en moeten kunnen rekenen op een groot draagvlak.
- Een belangrijke rol voor de Maatschappelijke Advies Raad die pro actief en vroegtijdig bij ontwikkelingen wordt betrokken en om advies wordt gevraagd.
- Interactief met representatieve groepen uit de samenleving.

Ten aanzien van de arbeidsparticipatie:

- Wij geven uitwerking aan het Akkoord van Beekbergen waarin wij ons hebben verplicht samen met de andere gemeenten in de Stedendriehoek initiatieven te nemen voor de bevordering van een duurzaam gezonde arbeidsmarkt.
- Een actieve en innoverende integratie van mensen in een kwetsbare positie. Armoedeval moet worden voorkomen.
- Bijzondere aandacht voor jongeren (18-23) in de arbeidsmarkt door middel van stageplaatsen en leerplaatsen.
- Het creëren en organiseren van een beschutte werkplek voor iemand die dat echt nodig heeft, dichtbij huis.

Ten aanzien van Maatschappelijke ondersteuning en Jeugd en Gezin:

- Door het Rijk opgelegde bezuinigingen moeten worden gehaald. Dit wordt een belangrijke opgave, maar er is altijd een passend sociaal vangnet. Zo nodig door inzet van extra middelen.
- We investeren in vakkennis en professionaliteit. We willen borgen dat de kennis en kunde van ziektebeelden, werkmethoden en professionele uitwisseling in stand blijft, teneinde voldoende kwaliteit te kunnen leveren.
- Nieuwe vormen van zorg en participatie worden onderzocht; hiervoor wordt 5% van het WMO budget gereserveerd. In 2014 wordt hiervoor een voorstel ontwikkeld.
- De zorgloketten bij SWB blijven bestaan. Ook het loket Centrum Jeugd en Gezin. Onderzocht wordt in hoeverre er samenvoeging van deze loketten en goede afstemming met de op te richten wijkteams kan plaatsvinden.
- Bij implementatie van de WMO taken uit de AWBZ wordt maximaal gebruik gemaakt van staande en goed functionerende uitvoering van de huidige WMO taken.

## Organisatie en Samenwerking

Er komen veel veranderingen op de gemeente af. Demografische, financiële, economische en technische ontwikkelingen zullen de komende periode veel invloed hebben op de wijze waarop er bestuurd moet worden.

Bestuurskracht en omvang van gemeenten is actueel. Het is te verwachten dat er provinciale uitspraken en adviezen komen over bestuurskracht van gemeenten (Commissie De Graaf).

Niet alle taken zijn meer zelfstandig uit te voeren. Op dit moment is sprake van diversiteit en een grote verscheidenheid aan samenwerkingspartners. Om te schakelen naar de toekomst wordt onderzocht welke weg er moet worden ingeslagen voor meer eenduidigheid in de samenwerking.

De organisatie moet efficiënt en toekomstgericht georganiseerd worden. Die is recent gewijzigd onder het motto 'Van partij naar partner'. Dit concept wordt verder ontwikkeld. De speerpunten, middelen en instrumenten die in dit concept zijn benoemd blijven leidend.

Integratie van beleid (sterke interne samenwerking) zal met nadruk verder ontwikkeld worden. Dit coalitieakkoord geeft daarvoor de basis door te kiezen voor bestuurders met een 'programmaverantwoordelijkheid'. Het strategisch personeelsmanagement zal zich richten op permanente ontwikkeling van de organisatie.

Om de sturing door raad en college te bevorderen worden gerichte bestuurlijke opdrachten geformuleerd. Budgetten worden zo veel als mogelijk geoormerkt en per programma bepaald, waardoor het rendement beter kan worden vastgesteld.

Het democratisch proces en de rol van de raad worden gewaarborgd. Er worden een beleidscyclus en een communicatiestructuur ontwikkeld die de raad in staat stellen zijn kaderstellende functie te vervullen en grip te houden op beleidsinitiatieven, gemaakte afspraken en overeenkomsten met samenwerkingspartners.

- In 2014 wordt een plan van aanpak opgesteld om te komen tot stroomlijnen en optimaliseren van de samenwerking met derden en gemeenten. Het moet leiden tot de meest efficiënte en effectieve wijze van uitvoering.
- Vanaf de begroting 2015 e.v. zal het instrument van bestuurlijke opdrachten gefaseerd worden ingevoerd, gericht op programmatisch werken met prestatienormen en indicatoren.
- Eén van de bestuurders krijgt de opdracht om samen met de raad criteria te ontwikkelen waarbij de democratische rol van de raad bij samenwerking wordt geborgd.
- Het ingezette ontwikkeltraject voor de organisatie 'Van partij naar partner' wordt waar nodig versterkt en vooral gericht op de het programmatisch werken. Helder wordt gemaakt op welke wijze de regierol bij welke beleidsterreinen moet worden versterkt. Hierbij worden prioriteiten toegekend aan de decentralisaties in de zorg.

## Dienstverlening

De concrete dienstverlening wordt op bepaalde punten dichterbij de burgers gebracht. In de kern Eerbeek komt een gemeenteloket. Ook de gemeentelijke informatievoorziening via de media zal geoptimaliseerd worden. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de bevolkingsgroep die (nog) niet werkt via internet.

- In 2014 is de gemeentelijke dienstverlening in Eerbeek opnieuw vorm gegeven door middel van een gemeenteloket.
- Ontwikkeling van digitale dienstverlening behoudt zijn prioriteit.
- De servicenormen die haalbaar en meetbaar zijn worden nader vastgesteld.

## Financiën

Uitgangspunt is een meerjarig sluitende begroting waarbij de algemene vrije reserve wordt versterkt. Daarnaast moeten er maatregelen worden genomen die aan tegenvallende inkomsten uit het gemeentefonds én het waarborgen van de noodzakelijke maatregelen in het sociale domein, het hoofd kunnen bieden.

Er is de laatste jaren veel bezuinigd door het 'schrappen' van taken, subsidies, investeringen en onderhoud. In 2016 wordt een reservepositie van circa 0 verwacht. In 2017 van circa 0,5 miljoen positief. Dit kan worden gehaald door de lopende bezuinigingen voor organisatiekosten en de algemene taakstelling onverkort voort te zetten.

Om sneller een positieve reservepositie te realiseren, ruimte te creëren voor nieuw beleid en de echte omslag te maken naar 'geld volgt beleid', is het streven erop gericht om vanaf 2016 een taakstellende besparing te realiseren van 5%, gebaseerd op de begroting van 2014 (exclusief stijging exploitatie vanuit de decentralisaties).

Onderzocht wordt of dit streven uitvoerbaar is via de volgende aanpak:

- Een analyse van onderuitputting en onderbesteding over de laatste jaren.
- Een structurele takendiscussie.
- Efficiencywinst door het stroomlijnen van interne ambtelijke processen en verdere stroomlijning van de ambtelijke organisatie.
- Strategisch personeelsbeleid rekening houdende met uitstroom als gevolg van de vergrijzing.
- Efficiencywinst door verdergaande samenwerking.

Bestuurders en beleidsambtenaren zullen zich inspannen om bij de provincie en in de regio inkomsten en projectgelden te verwerven.

Het financieel beheer van de middelen uit de drie decentralisaties wordt ingericht op basis van rijksvoorschriften. Dit bestaat uit het participatiebudget, middelen voor de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet.

De bestedingsvoorwaarden zijn van tijdelijke aard en worden na drie jaar opgeheven. Ook daarna zal de gemeente deze middelen blijven oormerken voor uitgaven in het sociale domein. Eventuele overschotten worden gestort in reserves die alleen bestemd mogen worden voor deze deelterreinen.

- De uitgangspunten voor aanwending van de budgetten tussen deelterreinen in de sociale sector worden nader uitgewerkt.
- In het bestuursprogramma wordt de verantwoording op dit terrein, vanwege de grote financiële risico's, verder uitgewerkt.
- Bij het vaststellen van de tarieven van gemeentelijke belastingen en heffingen is het uitgangspunt kostendekkendheid en wordt indexatie toegepast.
- Indien de middelen voor de gewenste zorg niet voldoende blijken te zijn, zal worden overwogen om deze uit andere middelen aan te vullen.

### **3 Programma Economie, verkeer, beheer openbare ruimte en sociale samenhang**

*Dit programma omvat de beleidsterreinen economie, verkeer en vervoer, beheer openbare ruimte en sociale samenhang. Economie omvat in dit verband ook midden- en kleinbedrijf en de bedrijfstak recreatie en toerisme. Sociale samenhang omvat sport, jongerenbeleid, kunst en cultuur, alsmede het verenigings- en vrijwilligerswerk in het algemeen. Voorts omvat het programma ook het beheer van de openbare ruimte, waaronder de beheersplannen voor wegen, bruggen, e.d.*

#### **Economie**

Eerbeek moet nog meer – in woord en daad – hét papierdorp van Nederland zijn en blijven. Bij het onderdeel ruimtelijke ontwikkeling hebben wij aangegeven dat wij de papierindustrie en aanverwante ondernemingen voldoende ontwikkelingsruimte willen geven zodat hun bestaanszekerheid vanuit dat oogpunt gewaarborgd is. Daarnaast biedt het merk 'Papier' kansen die benut kunnen worden voor meer activiteiten en uitstraling in het kader van toerisme.

Het winkelbestand in beide kernen staat onder grote druk van toenemende concurrentie. Onder andere het digitale aanbod van internetshops zorgt voor verdunning in het analoge winkelaanbod. Een reden te meer om te streven naar goede plannen voor een aantrekkelijk winkelgebied. Met voldoende massa om ook in de toekomst inwoners en toeristen te kunnen bedienen.

We voeren een actief vestigingsbeleid. Waar mogelijk faciliteren we nieuwe bedrijven en werkgelegenheid op bestaande bedrijventerreinen. We denken actief mee met bestaande en nieuwe ondernemingen. Dat doen we ook in regionaal verband vanuit het besef dat de werkgelegenheid binnen de regio direct van invloed is op de inwoners en voorzieningen in onze gemeente.

- Duurzame aanwezigheid papierindustrie en aanverwante bedrijven mogelijk maken.
- Focus bij planontwikkelingen op aantrekkelijk maken en houden van winkelgebieden.
- Actief meewerken bij ontwikkeling en vestiging van ondernemingen in gemeente en regio.
- Zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor (MKB) ondernemers.

#### **Recreatie en toerisme**

De gemeente Brummen biedt volop kansen aan het toerisme. Met aan de ene kant het mooie rivierenlandschap en uiterwaardengebied van de IJssel. Aan de westkant de Veluwe bossen, zoals de Imbosch tot aan de bebouwde kom van Eerbeek. En daar tussenin de prachtige zogeheten landgoederenzone met mooie kastelen, landhuizen en andere monumentale gebouwen. Kortom een fraai afwisselend en uniek gebied met nog volop mogelijkheden voor ontwikkelingen van het toerisme. Ontwikkelingen die kunnen zorgen voor extra werkgelegenheid en meer levendigheid in de centra van Brummen en Eerbeek.

Daarom willen we de recreatie en het toerisme in ons gebied de komende jaren meer impulsen geven. Vooral de ontwikkelingen op kleine en middelgrote schaal worden gestimuleerd. Bestaande en nieuwe initiatieven laten zien dat er meer mogelijk is.

Het vorige college heeft werk gemaakt van een kwalitatieve impuls voor de veerstoep. Wij willen werk maken van fietsroutes en het 'Papier'. Samen met de betrokken ondernemers willen we onze

gemeente als toeristisch gebied nóg meer gaan promoten.

Een deel van de toeristenbelasting moet direct geïnvesteerd worden in de sector.

- Aan nieuwe particuliere initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme wordt in principe medewerking verleend.
- Nieuwe ontwikkelingen stimuleren en ondersteunen. Actief meewerken aan recreatief-toeristische ontwikkeling van het gebied Vinkenweide in Brummen.
- Samen met andere overheden investeren in nieuwe fietspaden en –routes.
- Speciale aandacht voor aantrekkelijke (fiets)routes naar de centra van Brummen en Eerbeek. Daarbij wordt bij regio en provincie ook de aanleg bepleit voor een fiets- en voetgangersovergang over de N348.
- Met industrie en ondernemers in Eerbeek wordt ‘Papier’ als toeristisch merk in de markt gezet (o.a. permanente expositie Eerbeekse papierindustrie vanaf 1650).
- Brummen-Eerbeek als toeristisch gebied promoten, samen met betrokken ondernemers.

## **Verkeer en vervoer**

Verkeer en vervoer blijven om actie vragen. De mogelijke toekomstige ontwikkelingen van het goederenvervoer via de IJssellijn (noordtak) bedreigt de leefbaarheid van met name Leuvenheim en Brummen. We moeten ons blijven verzetten tegen plannen voor verdere intensivering van het goederenvervoer via deze spoorlijn en aandringen op een alternatieve route (parallel aan de A18/N18, de Twenteroute).

Het oost-westverkeer in de gemeente is nog niet in goede banen geleid. Onnodig sluipverkeer door ons mooie buitengebied moet zoveel mogelijk worden beperkt. Een goede verbinding tussen Dieren en Apeldoorn (aansluiting op de A50) is essentieel voor de aan- en afvoer naar en van de Eerbeekse papierindustrie. Belangrijk aandachtspunt is voorts de vervanging van de drie gemeentelijke bruggen over het Apeldoorns Kanaal.

- Blijven aandringen op een alternatieve route voor de zogeheten Noordtak.
- Plannen uitwerken voor een westelijke randweg om Brummen (via Hazenberg en Rhienderen-noord) om te zorgen voor een goede route voor het doorgaand verkeer Eerbeek-Zutphen. Doorgaand verkeer via De Pothof en sluipverkeer door het buitengebied (landgoederenzone) wordt hiermee beperkt. De provincie bij de planvorming betrekken.
- De provincie blijven aansporen om werk te maken van een goede verbinding (N786) tussen Dieren en Apeldoorn (A50). Streven naar een route langs het Apeldoorns Kanaal.
- Vervanging van de bruggen over het Apeldoorns kanaal opstarten. We streven ernaar om in de komende bestuursperiode tenminste één van die bruggen te vervangen.

## **Sociale samenhang**

De voorzieningen op sociaal-maatschappelijk, cultureel en sportief gebied in onze gemeente willen wij in stand houden. Het spreekt vanzelf dat we daarbij wel rekening moeten houden met de financiële mogelijkheden van onze gemeente.

Zowel aan cultuur als aan sport kennen wij hoge waarde toe. Belangrijk vinden we dat het verenigingsleven wordt versterkt en vrijwilligerswerk wordt bevorderd. Dit komt de leefbaarheid, de samenhang en de veiligheid van de samenleving in de diverse kernen ten goede.

Verder onderzoek naar privatisering van sportaccommodaties kan weliswaar leiden tot efficiency, maar is geen doel op zich. Daarbij willen we ook de mogelijkheden van meer zelfbeheer en een andere wijze van exploitatie van de sportaccommodaties betrekken.

We willen nagaan of er iets kan worden gedaan aan de tarifiering voor sport- en cultuuraccommodaties.

We ronden het proces van herijking van het bestaande subsidiebeleid af. Het gaat daarbij niet om een bezuiniging, maar vooral om duidelijk te krijgen in welke mate en onder welke voorwaarden de gemeente subsidie verstrekt. En ook om bijvoorbeeld onderscheid te maken tussen subsidie en het inkopen van bepaalde diensten.

Er moet op korte termijn gewerkt worden aan een nieuw jeugd- en jongerenbeleidsplan, beperkt van omvang en vooral actiegericht. Uitgangspunt daarbij moet zijn een grotere verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de jongeren zelf. We streven daarom naar de instelling van een breed samengestelde jongerenadviesraad die wordt betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het jongerenbeleid.

- Voorzieningen op sociaal-maatschappelijk, cultureel en sportief gebied in stand houden.
- Amateur kunst- en cultuurbeoefening stimuleren en waar mogelijk faciliteren.
- Er komt een beleidsanalyse en een aanzet voor vernieuwd subsidiebeleid.
- We willen op korte termijn een nieuw (actiegericht) jeugd- en jongerenbeleidsplan.
- Instelling van een breed samengestelde jongerenadviesraad.
- Het onderzoek naar privatisering van sportaccommodaties afronden.

## **Cultureel erfgoed**

Monumenten vormen een belangrijk deel van het cultureel erfgoed van onze gemeente. Daarom moeten gemeente en inwoners zorg hebben en houden voor de vele monumenten (landgoederen, landhuizen en monumentale villa's) die zo karakteristiek zijn voor de gemeente Brummen.

Daarnaast moeten we ook zorg hebben voor het industrieel erfgoed, zoals onderdelen van de papierindustrie in Eerbeek.

- Voortzetting van het bestaande landgoederenbeleid.

## **Burgerparticipatie**

Burgerparticipatie is een verzamelnaam voor allerlei manieren waarop inwoners en overheid samenwerken. In veel gevallen gaat het dan om plannen van de gemeente waar inwoners en belanghebbenden over kunnen meedenken en meepraten. De gemeente biedt daar heel vaak de gelegenheid voor. Maar ook het omgekeerde komt voor. Dan werkt de gemeente mee aan initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen. Het initiatief en vaak ook het zwaartepunt ligt dan bij de samenleving. Een steeds meer voorkomende vorm van participatie is dat mensen bij een probleem niet direct aan de overheid vragen om dat aan te pakken. In plaats daarvan zoeken zij eerst zelf, gezamenlijk, een oplossing.

De werkzaamheden van en de contacten met de dorps- en wijkraden zijn in dit verband zeer belangrijk. De inzet en werkwijze van de diverse dorps- en wijkraden verschillen per gebied. Samen met de betrokken wijk- en dorpsraden willen we in de komende periode daarom van gedachten wisselen over hun rol en verantwoordelijkheden. Zeker omdat de komende overdracht van taken van het rijk naar de lokale overheid kan zorgen voor extra impulsen en kansen.

- De initiërende en oplossende rol van inwoners bij collectief gevoelde behoeften en ervaren problemen stimuleren en faciliteren we.
- Inwoners zoveel mogelijk blijven betrekken bij het voorbereiden en uitvoeren van plannen.
- We nemen initiatieven om dorps- en wijkraden belangrijke rollen en verantwoordelijkheden toe te delen.

## **Beheer openbare ruimte**

Wij zien goed en verantwoord onderhoud van de openbare ruimte (o.a. wegen, trottoirs, fietspaden, groenvoorzieningen) als een belangrijke voorwaarde voor een blijvende kwaliteit van onze gemeente. Gedeeltelijk heeft dat beheer te maken met een wettelijke verplichting (zoals verkeersveiligheid en rioolbeheer). Voor een deel zijn onder meer over de mate van onderhoud in het verleden keuzes gemaakt.

De inrichting en de mate van het onderhoudsniveau van de openbare ruimte heeft duidelijk invloed op de leefbaarheid in de wijken en kernen van onze gemeente. Het draagt ook bij aan de uitstraling van de gemeente. Daarom vinden wij dat het onderhoudsniveau niet verder moet worden teruggebracht dan het huidige niveau dat uitgaat van een sober en doelmatig kwaliteitsniveau.

We willen nagaan in hoeverre er meer aandacht kan zijn voor de toegangswegen vanuit het buitengebied naar het centrum van Eerbeek om te zorgen voor een aantrekkelijker beeld en meer uitstraling. Ook het onderhoudsniveau van de openbare ruimte in de centra van de diverse kernen moet voldoende aandacht krijgen en houden.

- Ingezet duurzaam beheer van rioolstelsel, openbare verlichting en groenvoorzieningen voortzetten.
- Extra aandacht voor onderhoudsniveau van en langs toegangswegen vanuit buitengebied naar centrum Eerbeek.
- Leefbaarheid in kernen behouden door voldoende onderhoud openbare ruimte.
- In kader van bruggenbeheer: het streven om tenminste één van de bruggen over het Apeldoorns kanaal te vervangen (zie ook 'Verkeer en vervoer').
- We gaan na of er een onderzoek naar de kwaliteit van ons wegennet en de verkeersveiligheid moet komen.



## De burgemeester

Wij sluiten af met een kort hoofdstuk over de rol en opgaven voor de burgemeester. Naast zijn rol als voorzitter van de gemeenteraad en als voorzitter van het college van B&W is de burgemeester verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken en enkele taken die in het verlengde daarvan liggen. Zo heeft hij de zorg over de openbare orde en het integraal veiligheidsbeleid, brandweer en rampenbestrijding, de uitvoering van de vreemdelingenwet en die van de Wet op de lijkbezorging.

Wij vinden dat de burgemeester daarnaast in elk geval ook bestuurlijke verantwoordelijkheid moet hebben over een aantal belangrijke coördinerende taken. Zoals de coördinatie van de contacten met de wijkraden. Belangrijk vinden we eveneens de coördinatie van voorlichting en communicatie. In dat kader vinden wij dat de gemeentelijke informatievoorziening geoptimaliseerd moet worden. Nog steeds wordt ongeveer een kwart van de inwoners onvoldoende of in het geheel niet bereikt. Het is voor de betrokkenheid gemeente – lokale samenleving essentieel dat de gemeentelijke informatie voor iedereen optimaal bereikbaar is.

In het kader van de toenemende samenwerking met andere lokale overheden op meerdere terreinen, dreigt de democratische rol van de gemeenteraad onder druk komen te staan. Wij zien hierbij voor de burgemeester een belangrijke rol weggelegd om samen met de gemeenteraad criteria te ontwikkelen om die democratische rol zoveel mogelijk te waarborgen.

- De gemeentelijke informatievoorziening optimaliseren.
- De burgemeester gaat samen met de raad criteria ontwikkelen om de democratische rol van de raad bij de samenwerking met andere overheden zo goed mogelijk te borgen.
- In het kader van veiligheid: samen met inwoners (o.a. via wijk- en dorpsraden) werken aan instelling wijk- of dorpspreventieteams al/of niet in combinatie met buurt-apps.

Brummen, ... april 2014

Cathy Sjerps, fractievoorzitter PvdA

Koos Paauw, fractievoorzitter CDA

Luuk Tuiten, fractievoorzitter Lokaal Belang